

† CASIAN,

*Din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Dunării de Jos,*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori
ai sfințelor altare, cinului monahal
și tuturor drept-măritorilor creștini din eparhia noastră,
har, pace duhovnicească, unitate sfântă și sănătate deplină
la Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului,
Anului Nou și Bobotezei,
iar de la noi, părințești și frățești doriri de tot binele
și arhierescă binecuvântare.*

*„Hristos pe pământ,
înălțați-vă!”*

Iubiți frați creștini,

Nașterea după trup a Mântuitorului lumii, Domnul nostru Iisus Hristos, este „singurul eveniment cu adevărat ieșit din comun, uimitor și neasemuit, atunci când Fiul lui Dumnezeu S-a arătat pe pământ”¹.

În evlavie și reculegere, prin rugăciune și nevoință, ajungem parțial la înțelesurile „Tainei celei din veac ascunse și de îngeri neștiute”, care prin Născătoarea de Dumnezeu „celor de pe pământ s-a arătat, Dumnezeu întrupându-Se”².

Așa cum ne învață Sfântul Chiril al Alexandriei în primele veacuri creștine, „Fiul vine în noi trupește, ca Om, unindu-Se cu noi prin

1. Eusebiu de Cezareea, *Viața lui Constantin cel Mare*, în col. „P.S.B.”, vol. 14, E.I.B.M.B.O.R., București, 1991, p. 249.

2. Troparul glasul IV al Născătoarei de Dumnezeu, al Învierii.

*binecuvântare tainică și duhovnicește, ca Dumnezeu, prin lucrarea și harul Sfântului Duh, care recrează duhul din noi, spre înnoirea vieții și ne face părtași firii Sale dumnezeiești. Deci, Hristos Se arată ca verigă de unire a noastră cu Dumnezeu-Tatăl, unindu-ne cu El, Care e Om, dar prin fire și Dumnezeu din Dumnezeu, Născătorul Său*³.

Așadar, Nașterea Mântuitorului în Betleemul Iudeii „*la plinirea vremii*“ (Gal. 4, 4), acum două milenii, nu este un fapt al trecutului, ci un eveniment actual adresat fiecărui creștin conștient participant la viața cea nouă „*în Hristos și în Biserică*“ (Efes. 5, 32), iar această legătură profundă și reală ține de însăși alcătuirea persoanei umane, care are trup și suflet, aparținând deci și pământului, dar și cerului.

Astfel, minunea de la Betleem devine pentru creștini început și teme al urcușului duhovnicesc de la omenesc la dumnezeiesc și de pe pământ la cer, precum ne arată Sfântul Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul:

*„Hristos Se naște, măriți-L!
Hristos din ceruri, întâmpinați-L!
Hristos pe pământ, înălțați-vă!*⁴.

Așa înțelegem mai bine relația noastră cu Domnul pe pământ, întrucât „*Întruparea Domnului (este) cel mai mare bun de pe pământ, prin care se mijlocește legătura și comuniunea cu Dumnezeu.*“⁵.

Apropierea Sa de noi devine prezență reală și în noi, în sufletele noastre tot mai însetate de roua cerească a binecuvântării și de binefacerile nemărginite ale harului Duhului Sfânt. Urcând ca pe o scară cerească de la înțelesurile noastre omenești, Dumnezeu ne descoperă lumina cunoașterii vieții veșnice și ne umple de bucuria unei prezențe atât de calde și de întăritoare în ceea ce este folositor și

3. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia după Ioan*, în col. „P.S.B.“, vol. 41, E.I.B.M.B.O.R., București, 2000, p. 1063.

4. Mineiul pe decembrie, *Catavasiu la Nașterea Domnului*.

5. Clement Alexandrinul, *Stromatele*, în col. „P.S.B.“, vol. 5, E.I.B.M.B.O.R., București, 1982, p. 508.

mântuitor, căci „*ce-ți poate folosi (frate și soră în Hristos) faptul că Hristos a venit în trup, dacă n-a venit și în sufletul tău!*“⁶.

Drept-măritori creștini,

Călăuziți de Sfinții Părinți ai Bisericii noastre drept-măritoare Ortodoxe, ne-am amintit de unele aspecte privitoare la înțelesul duhovnicesc al Nașterii Domnului „*pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire*“ (Crezul).

Deci, sărbătoarea mare și sfântă de astăzi este, totodată, invitarea noastră în pelerinaj, prin credință, la Betleem, însă și poftirea Mântuitorului: „*Mititel și înfășețel/ În scutec de bumbăcel*“ să intre în „peștera“ sufletelor noastre, cum ne învață Sfântul Apostol Pavel: „*Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine*“ (Gal. 2, 10).

De aceea, tocmai în timpul nostru, când suntem copleșiți îndeosebi de mulțimea grijilor lumești, chiar și la marele praznic al Întrupării Domnului, suntem invitați la înțelesuri mult mai profunde privind rostul vieții noastre, nu doar pentru zilele trecătoare, ci și pentru veșnicie.

Care este folosul Întrupării Mântuitorului, în special pentru cei ce am urmat după puteri și potrivit râvnei personale calea postului și a pregătirii de întâmpinare după toată cuviința a acestui preastrălucitor și ceresc praznic? Mai luminează Hristos Domnul din sărăcăcioasa peșteră a Betleemului în sufletele și în viața noastră, în fața atâtor griji lumești, dintre care unele extrem de grele, de apăsătoare și împovărătoare? Este prezent și Cel ce S-a născut în ieslea sărăcăcioasă, în darurile omenești excesiv dorite și mediatizate, oferite îndeosebi pentru a ne bucura doar aici și cu cei apropiați nouă, fără a trece măcar și simbolic pragul bisericii și fără a primi un semn al binecuvântării preotului în casa noastră? Cei ce sunt lipsiți de orice mijloace materiale atât de necesare traiului normal fac parte și din

6. Origen, *Omițiile la Evanghelia de la Luca – a 22-a*, în col. „P.S.B.“, vol. 7, E.I.B.M.B.O.R., București, 1991, p. 112.

familia noastră spirituală, mai ales la marele praznic al Nașterii Domnului, speranța oricărui semen la o viață tihnită?

Sunt câteva întrebări care nu pot lipsi din preocuparea oricărui dintre noi, creștinii, în Biserică, „mama“ neamului și acoperământul de mântuire al tuturor. Toate pregătirile spirituale, începând cu cei mici, în familie, la școală și în biserică, continuând cu cei ce frecventează sfintele slujbe bisericești și chiar și cu cei ce văd doar de la distanță aceste realități, conduc spre o autentică percepție a întâlnirii reale a omului cu Dumnezeu, Care S-a întrupat, a luat trupul nostru neputincios și ne-a oferit puterea iubirii Sale dumnezeiești, în care se cuprind toată disponibilitatea, toată energia și toată bunătatea, deschise ca și niște brațe reale spre aproapele nostru, tot mai solitar, tot mai sărac sufletește și tot mai izolat în propriile sale limite. Din această stare dorește să ne ridice Dumnezeu la demnitatea de fii ai Săi, prin care ne apropiem unii de alții ca frați, indiferent de starea, de locul și de situația în care ne aflăm.

Nu întâmplător, la Nașterea Sa, Domnul vine cu lumina de sus pentru ca noi, cei obișnuiți cu întunericul de jos, să ne eliberăm, să ne ridicăm și să-L întâmpinăm! *„Pentru ce a făcut Dumnezeu ca ochii animalelor să caute jos, iar ție ți i-a pus în cap, sus, ca într-o acropolă? De ce a făcut Dumnezeu drept trupul tău, iar cel al animalelor aplecat spre pământ? Nu tot oare pentru această pricină, ca să te învețe, din însăși întocmirea ta, să nu te apleci spre pământ, nici să te lipești de lucrurile de aici?”*⁷.

De aici învățăm că El, Hristos Mântuitorul, S-a aplecat spre pământ, de care suntem atât de atașați ca oameni, spre a ne ridica la frumusețea care vine de sus! *„Trăsătura caracteristică a omului adevărat, zidit după chipul lui Dumnezeu, este faptul că el seamănă cu Ziditorul său și vrea să-I placă Lui. De aceea, cel ce nu vrea nici să audă despre a fi pe plac Domnului nu poate fi numit (creștinește) om”*⁸.

7. Sf. Ioan Gură de Aur, *Despre soartă și despre Providență*, Cuv. I, p. 169.

8. Idem, *Problemele vieții*, p. 295.

Om cu adevărat este cel ce își recunoaște noblețea sa și aceasta s-a arătat la Întruparea Mântuitorului, Care „S-a făcut Om, ca pe om să-l îndumnezeiască“, așa cum ne învață Sfântul Atanasie cel Mare. „Cât de strălucit și frumos este sufletul nostru! Noi suntem, prin Întruparea Domnului, ființe cerești. Sufletul nostru și viața noastră sunt cerești. Cerul suspendat peste capetele noastre este mai puțin înalt și mai puțin frumos decât noi. Prin unirea noastră cu Dumnezeu, noi înșine suntem cerul cerurilor“⁹.

Numai în legătură cu dreapta-credință și încorporați real în viața Bisericii, înțelegem și trăim starea de oameni ai pământului, dar și ai cerului.

Aceștia sunt creștinii! Aceștia sunt luptătorii cu suferințele, cu sărăcia, cu bolile, cu necazurile. În ei suferă și biruiește Hristos, Căruia Îi este „cer“ fiecare suflet și persoană care-L cheamă și-L iubește. Scopul Nașterii Mântuitorului este chemarea noastră la adevărata viețuire, nu neapărat după legăturile noastre doar cu pământul, ci mai ales după aspirațiile noastre cerești. În primele veacuri, creștinii simțeau, trăiau și mărturiseau aceste tainice realități pe care le redescoperim și noi în măsura în care Îl primim pe Dumnezeu în „Betleemul“ sufletelor, al inimilor, al caselor noastre și, împreună cu El, zidim tot atâtea „peșteri“ și în viața semenilor noștri tot mai suferinzi și atinși nu numai de criza economică, ci și de cea spirituală, care este chiar cauza decăderii omenești în lumea noastră.

Noua condiție oferită de Dumnezeu lumii este iubirea frățească și întrajutorarea creștinească. Astfel, Betleemul – „Casa pâinii“ – devine „altarul“, „steaua“ călăuzitoare pentru toată umanitatea, prin darul sfânt al apropierii lui Dumnezeu cel „*milostiv și iubitor de oameni*“ de fiecare dintre noi. Dar această apropiere nu este doar declarativă, festivă ori emoțională. Ea devine faptă: „*Cuvântul (Dumnezeu Fiul) S-a făcut trup!*“ (Ioan 1, 14). Și iubirea, darul Preasfintei Treimi pentru lume, ne-a fost împărtășită prin Întruparea

9. Idem, *Bogățiile oratorice*, p. 367.

Mântuitorului Hristos! De aceea, iubirea Lui nu este doar invitație, ci este împărțășire, făcându-i pe toți parte a Întregului, iar El pătrunde în toți, rămânând mereu Același!

Așadar, iubiți părinți și frați creștini de la Dunărea de Jos, astăzi participăm cu adevărat la împărțășirea din darurile cerești ale Mântuitorului, Filantropul prin excelență. El unește iubirea Tatălui în fapta concretă adresată omului spre ajutor și astfel ne deschide și nouă mințile și inimile, să ne apropiem de cei neadăpostiți, săraci, bolnavi ori înstrăinați, invitându-i în casa primitoare, „Betleemul“ nostru – candelă aprinsă a filantropiei!

Această atitudine betleemică se transmite neîncetat prin Biserică și devine lucrare sacră, asemenea unei liturghii, pe „altarul“ suferințelor aproapei noastre. Aceasta este viața creștinească adevărată. *Aceasta este filantropia – „uleiul“ care luminează viața noastră de la „candela“ Betleemului la viața concretă a semenilor noștri. „Dumnezeu nu vrea ca un creștin să se mulțumească numai cu mântuirea lui, ci să zidească și pe alții, nu numai prin învățătură, ci și prin viața și purtarea sa (...) Învățătura cu fapta este mai bună și cu mult mai vrednică decât învățătura cu cuvântul. Un om ca acesta poate să învețe chiar când tace, chiar când nu este văzut de nimeni. Un om ca acesta va înălța mulțumiri și laude Dumnezeului Universului, prin mii de limbi și prin mii de guri (...) Vor respecta covârșitoarea lui virtute nu numai prietenii lui, ci și dușmanii lui“¹⁰.*

Iubiților,

Cu aceste gânduri izvorâte din bogăția darurilor cerești ale Nașterii Domnului, ne apropiem astăzi unii de alții în toate bisericile Arhiepiscopiei Dunării de Jos și de aici, prin toți cei de față, suntem în comuniune cu cei ce din binecuvântate pricini nu s-au putut bucura direct de slujba sfântă a praznicului luminos. Când Îl chemăm pe Dumnezeu, atunci și El ne ajută să-i apropiem pe toți cei

10. Idem, *Omilia la Facere*, în col. „P.S.B.“, vol. 21, p. 104, 154.

îndepărtați, fie din pricina neputințelor sufletești, fie din cauza lipsurilor omenești.

Creștinii, chiar și când sunt în încercări, se îndreaptă mult mai mult spre mila lui Dumnezeu și astfel le deschide Milostivul și lor inimile spre toată bunătatea, pacea și facerea de bine.

Fără bunătate și milostenie, chiar la sărbătoarea Nașterii Domnului ne întristăm, mai ales când ne preocupăm doar de noi înșine! Dar cu cât ne-am înălțat inimile la Domnul, cu atât au slăbit durerile, necazurile și suferințele. Cu cât am înălțat mâinile spre cer, cu atât ele s-au deschis spre semeni și, iată, astfel, o imensă „biserică“ vie, constituită din slujitori și creștini mărinimoși, smeriți și milostivi, atât în sfintele lăcașuri, cât și în centrele filantropice, adevăratele „peșteri“ ale Betleemului în viața noastră, unde ne alinăm durerea pricinuită de lipsuri și necazuri.

Astfel, suferința este diminuată chiar în plină criză economică, prin binefacerea filantropiei, a atâtor inimi și brațe ale aproapelui deschise în semn de iubire vindecătoare.

Filantropia generează o nouă cadență în societate și viața își reia mersul ei firesc. Iată cum viețuiesc creștinii: *„Întind masă comună! Locuiesc pe pământ, dar sunt cetățeni ai cerului! Iubesc pe toți, dar de toți sunt prizoniți! Sunt săraci, dar îmbogățesc pe mulți! Sunt lipsiți de toate, dar în toate au de prisos! Sunt ocărâți, dar binecuvântează! Sunt insultați, dar cinstesc! Fac bine, dar sunt pedepsiți ca răi! Sunt pedepsiți, dar se bucură, ca și cum li s-ar da viață“¹¹.*

Să ne ajute Mântuitorul, Prunc dumnezeiesc, la Nașterea Sa cea sfântă „când colindele se cântă“, pe toți slujitorii, creștinii, filantropii, tinerii ori vârstnicii, bogații ori săracii, cei bolnavi ca și cei sănătoși, din de Dumnezeu păzita Arhiepiscopie a Dunării de Jos, cu sănătate, cu bucurie duhovnicească și cu multă încredere în ajutorul Său, de la care nimeni nu este îndepărtat.

11. *Epistola către Diognet*, în col. „P.S.B.“, vol. 1, E.I.B.M.B.O.R., București, 1995, p. 340.

Stă drept mărturie luminoasă înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor lucrarea jertfelnică și iubitoare de aproapele a preoților, a consiliilor și comitetelor parohiale și a tuturor credincioșilor care nu-i uită, nici în acest ceas de bucurie sfântă, pe cei în nevoi. Dar mai ales, stau mărturie „casele pâinii“, reprezentate de cele 35 de centre filantropice din județele Galați și Brăila (22 de cantine sociale, 5 cabinete medicale, 2 grădinițe, 2 așezăminte eparhiale destinate copiilor orfani și, respectiv, vârstnicilor cu diverse afecțiuni, 4 centre multifuncționale de servicii sociale), prin care sunt transpuse în viață Evanghelia Mântuitorului Hristos și porunca iubirii necondiționate – uleiul așezat de fiecare dintre noi în „candela“ filantropiei.

Vă mulțumim tuturor celor ce ați ascuns cuvântul Evangheliei în fapta filantropică și ați deschis și deschideți brațele iubitoare către atâția semeni primitori ai nenumăratelor daruri sufletești și pentru traiul zilnic.

Vă rugăm și vă îndemnăm și pe cei ce primiți atâtea semne ale iubirii frățești: să vă bucurați, să credeți în Dumnezeu, să iubiți și să apărați dreapta-credință și Biserica, neuitându-i pe binefăcători!

Tuturor, prețuire sfântă, întărire în credință și belșug de daruri duhovnicești și omenești, spre binele și mântuirea noastră.

Un An Nou binecuvântat, cu pace și mai multă înțelegere întreolaltă, și înnoire duhovnicească la praznicul Bobotezei!

La mulți ani!

† Casian,
Arhiepiscopul Dunării de Jos